

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Leuit. 26,

annonæ & frumentorū, fames, incendia, morbi acuti, &c. Ideò dicitur: si non seruaueritis præcepta mea &c. hæc faciam vobis, visitabo vos velociter in egestate & ardore: frustra seretis sementē, qui ab hostib. deuorabitur: labor vester erit incassum, non proferet terra germen, nec arbores poma præbebunt. & infra: Cōfringam baculum panis vestri? panis dicitur baculus, quia sustentat vitam) vt decem mulieres in vno clibano pinsant panes, & reddent eos ad pondus, & comedetis, & non saturabimini. sic etiam Deut. 28. scribitur de plagis huiusmodi, & historia Num. 11. testatur quantopere displiceat Deo gula, quando filij Israël in deserto petierūt carnes non cōtenti de manna coelesti, quomodò puniti sunt dum adhuc carnes essent in dentibus eorum & moriebantur subito, &c.

CAPVT XIX.
ARGVMENTA.

1. *De vitio ebrietatis.*
2. *Quæ mala sequantur ex ebrietate.*
3. *Quantū sit punita à Deo, & hodiè puniatur.*

1. **P**rimò ebrietas est non necessaria (cum *vnnotige*) (repletio potūs, per quam ratio deperditur, & est maximum peccatum, si fit cum proposito. Noë cum bibisset vinum, nudatus fuit: quod nō accidisset, si sobrius fuisset, Gen. 9. dicitur Eccl. 31. Vinū ad iocunditatē creatum est, & non ad ebrietatem; exultatio corporis & animæ, vinum moderatè sumptū: abundantia verò vini, iram & infirmitates multas generat. Ideò Apostolus 1. Timot. 3. prohibet eligi in Episcopum vinolentum, & Christus prohibet ebrietatem, inquit Lucæ 21. Videte ne corda vestra grauentur crapula & ebrietate, & curis huius vitæ, &c. Et propheta Esaias 5. clamat contra hoc vitium, inquit: **VAE** qui consurgitis manè ad ebrietatem
sectan-

sectandam, & potandum vsque ad vesperam, vt vino æstuetis: cithara & lyra & cæt. Opus autem Domini non respicitis, quare ad Romanos. 13. Apostolus inquit: Non in comessationibus & ebrietatibus, scilicet non licet nunc viuere post baptismum, sed induimini Dominum nostrum Iesum Christum, id est, imitamini Christi bonitatem, abstinentiam, sanctitatem, sobrietatem, patientiam, humilitatem, &c.

Secundò multifaria damna sequuntur ebrietatem Osee 4. Fornicatio, & vinum & ebrietas auferunt cor. id est, prudentiam & virilitatem. Sit quantumcunque sapiens vir, si inebriatus fuerit, ibi aufertur cor & ratio, & fatuo ac semiuiro similis efficitur: idè Salomon Prouerbior. 31. inquit: Noli regibus dare vinum, quia nullum secretum est, vbi regnat ebrietas: ne fortè bibant reges, & obliuiscantur iudiciorum, & mutent causam filiorum pauperis: sed vbi hodiè maior est potatio ad equales haustus, nisi in aulis principum & potentum? ibi enim honor & strenuitas reputatur, fortiter posse bibere & cæt. Sed quam praua & infauista inde sequantur sæpè consilia & ausus temerarij, exitus probat, cuius rei verissimum habemus exemplum in rege Balthasaro Chaldæorum, de quo scriptura dicit Daniel, 5. quod fecit grande conuiuium, & iam temulentus præcipit afferri vasa aurea & argentea è templo, & ea vertit in vsum potationis, sed mox tristem illi exitum denunciabat manus scribentis in pariete: eadem enim nocte malè periit, & regnū eius diuisum fuit, & datum Medis & Persis, Hoc exemplum considerent principes & episcopi, qui quandò temulenti sunt, nobilibus suis donant bona Ecclesiæ, monasteriorum & alia. Sic Paulus maximè abhorret Episcopum ebriosum, & prohibet ne ad episcopatum admittantur, qui tali vitio temulentia laborant. Scriptura dicit Ezechiel, 44. Vinum nō bibit omnis sacerdos, quādò ingres-

gressurus est atrium &c. quare veteres canones statuerunt, videlicet Dist. 35. ca. antè omnia, quòd sacerdos qui ita fuisset inebriatus, vt esset absq; ratione, deberet per triginta dies ab altari & celebratione abstinerere, vel alio modo per totidem dies puniri: nihil periculosius accidere potest rei Ecclesiasticæ & politicæ, quàm ebrius rex & sacerdos: Vndè Apostolus numerat ebrietatem inter peccata, propter quæ quis est excommunicandus, dicens primo Corint. 5. Si quis est scortator, auarus, maledicus, ebrius, cum huiusmodi nec cibum sumere debetis. Vndè patet, quantum semper damnata & prohibita fuerit ebrietas. Porrò ex hoc vitio temulentia veniunt pessima peccata carnis & luxuriæ, vndè dicitur Eph. 5. Nolite inebriari vino, in quo est luxuria: non prohibetur bibere vinum. sed inebriari: est enim gula & ebrietas ianua omnis luxuriæ tam in fœminis, quàm in viris. vndè ille dicit,

Uxor sapè suum nescit amica virum.

& alius in Satyra:

Quid enim Venus ebria curat?

Vndè Hieronymus in Epist. 45. vicerunt vina Loth, quem non vicerunt Sodoma: quem ebrietas fecit peccare cum filiabus proprijs, &cæ. Genes. 16. Veniunt & alia grandia peccata ex ebrietate, vt Sodomitica & variæ species turpitudinis: ratio enim vbi absorpta fuerit per vinum, caro ruit in omne vitium. Sic Propheta Ezech. 16. inquit: hæc fuit iniquitas Sodomæ, abundantia, ocium, ebrietas, & saturitas, &c. Quare Petrus dicit 1. Petr. 5. Sobrij estote & vigilate, quia aduersarius vester diabolus tanquã leo rugiens circūit &c. Insuper ebrietas diminuit vitam & sanitatem, Ecclesi. 31. Propter crapulam plures perierunt, quàm gladio: sunt itaq; ebriosi homicidæ proprij corporis

poris, quia virā sibiipsis abbreviant: quare si lex dam-
nat & cōburit corpora eorum, qui seipso occiderūt
vel strangulārunt, meritō & illi prohiberentur à se-
pultura Ecclesiastica, qui ex ebrietate & crapula ob-
iērunt. Amnon filius David, in conuiuio Absalonis
remulentus occisus fuit, 2. Seg. 13. Sic multa homici-
dia, cruentę pugne, maledictiones, blasphemie, & per
iugulum rediturę voces, detractiones & similia con-
tingūt in ebrietate, & nullam habent excusationem.
Vndē periculosissimū est, in ebrietate occidi aut mo-
ri: ibi enim nulla pœnitentia, neq; fides in Christum,
eō quod ratio absorpta est per ebrietatem &c.

Tertiō quomodō punita sit crapula & ebrietas,
recenset Esaias propheta, inquit cap. 5. Propterea
ductus est populus meus captiuus, scilicet propter e-
brietatem & citharas & tympana in conuiujs, & in-
terea opus Domini fuit neglectum, & nobiles eius
interiērunt fame, & multitudo eius siti exaruit. Et i-
terū: Væ qui potentes estis ad bibendum vinum,
scilicet ad equales haustus, & estis fortes ad miscen-
dam ebrietatem, id est, qui deceptionibus & potibus
mixtis procuratis proximi ebrietatem &c. Audiant
ergo hæc, & considerēt potatores, dicit etiam Ezech.
16. ideō punitam Sodomam & alias ciuitates tam
horribili pœna, nempe propter ocium, crapulam &
ebrietatem, ex qua cętera nefanda peccata sequeban-
tur. Et Christus dicit in Euāgelio Lu. 16. de epulone,
qui quotidie epulabatur splendidē, quomodō po-
stea torquebatur in igne: quod exemplum omnes po-
tatores attendere debent, ne & ipsi in igne æternali-
ter crucientur. Apostolus quoque 1. Corinthio. 6. ta-
xat hanc grauissimam pœnam ebrietatis, cūm di-
cit, quod ebrioli regnum DEI non possidebunt. &
porrō ad Galat. quinto: inter opera carnis recenset
ebrietatem & comestationem, & dicit quod tales re-
gnum Dei non possidebunt: vndē maximē fugiendū
est hoc

est hoc vitiū. Methodius dicit propter hoc peccatum ebrietatis tandem Turcam esse venturum, &c.

CAPVT XX.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit peccatum acedia.*
2. *Quantum DEO displiceat in homine.*
3. *Quo damna sequantur ex acedia.*

1.

Cedia est lassitudo ad bonū aliquod inchoandum, vel inchoatum bonum perficiendum: contra hoc peccatum, ne Ephesijs contingeret, Paulus flectit genua ad Deum patrem, vt confirmarentur & corroborentur secundum interiorem hominem in fide, dilectione & timore Dei Eph. 3. Sic quoque orat pro Philippensib. vt charitas magis ac magis abundet in omni scientia & sensu, Philipp. 1. Sic maximè angebatur, si quis ex Corinthijs infirmus in fide fuerat, aut scandalizatus, 2. Cor. 11. hoc enim singulare est ingenium Sathanæ, vt vel bonum quod homo proponit impediatur, aut hominem in incepto bono fatiget: orandus est igitur Deus pro constantia & perseuerantia in bono. De hoc vitio dicitur Apoc. 3. Vtinam frigidus esses aut calidus: sed quia tepidus es, euomam te ex ore meo: contra hoc vitium maximè clamabat Helias propheta, 3. Reg. 18. arguens populum: Vsq̄uequó claudicatis in duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini eum: Sin autem Baal, sequimini illum: Sed populus non respondit verbū &c. Sic hodie quoq; claudicatores confundentur.

2. Secundo, admodum displicet Deo acedia: nam seruum desidem qui nō negociabatur cum pecunia Domini sui, sed ociabatur, vocat seruum inutilem, & iubet ligatum in tenebras exteriores proijci, Matthæi 25. Omnis creatura fugit peccatum acediæ. Sol, Luna & reliqua astra perficiunt suū cursum. Vndè August. dicit: